

Dosarul nr. 3r-51/21

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Râșcani (jud. V. Sîrbu)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. V. Clima, M. Guzun, Gr. Dașchevici)

DECIZIE

24 februarie 2021

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
Judecătorii

Tamara Chișca-Doneva
Victor Burduh
Nicolae Craiu

examinând recursul depus de către Ghenadie Eremciuc, reprezentat de avocatul Angela Procopciuc,

în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată depusă de Ghenadie Eremciuc împotriva Consiliului Uniunii Avocaților din Moldova, Comisia de Licențiere a Profesiei de Avocat cu privire la anularea parțială a actului administrativ individual defavorabil, restabilirea situației anterioare încălcării dreptului, anularea hotărârilor și încasarea prejudiciului material și moral,

împotriva încheierii din 2 decembrie 2020 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-a respins cererea privind repunerea în termenul de depunere a apelului și s-a declarat inadmisibil apelul depus de avocatul Angela Procopciuc, în interesele lui Ghenadie Eremciuc împotriva hotărârii din 20 iulie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani,

c o n s t a t ă :

La data de 14 noiembrie 2016, Ghenadie Eremciuc a depus cerere de chemare în judecată împotriva Consiliului Uniunii Avocaților din Moldova, Comisia de Licențiere a Profesiei de Avocat cu privire la anularea parțială a actului administrativ individual defavorabil, restabilirea situației anterioare încălcării dreptului, anularea hotărârilor și încasarea prejudiciului material și moral.

Prin hotărârea din 20 iulie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani a fost respinsă ca neîntemeiată acțiunea depusă de către Ghenadie Eremciuc.

La 17 septembrie 2020 Ghenadie Eremciuc, reprezentat de avocatul Angela Procopciuc, prin intermediul oficiului poștal a depus cerere de apel nemotivată împotriva hotărârii instanței de fond, solicitând casarea hotărârii primei instanțe, cu emiterea unei noi hotărâri de admitere a acțiunii. Totodată, prin cererea de apel înaintată s-a solicitat repunerea în termenul de declarare a apelului.

La data de 4 noiembrie 2020 Ghenadie Eremciuc, reprezentat de avocatul Angela Procopciuc a depus cerere suplimentară privind repunerea în termenul de apel.

Prin încheierea din 2 decembrie 2020 a Curții de Apel Chișinău a fost respinsă cererea privind repunerea în termenul de depunere a apelului și s-a declarat inadmisibil apelul depus de avocatul Angela Procopciuc, în interesele lui Ghenadie Eremciuc împotriva hotărârii din 20 iulie 2020 a Judecătorei Chișinău, sediul Râșcani.

La data de 14 ianuarie 2021, prin intermediul oficiului poștal, Ghenadie Eremciuc, reprezentat de avocatul Angela Procopciuc a depus recurs împotriva încheierii din 2 decembrie 2020 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea recursului, casarea încheierii instanței de apel, cu emiterea unei noi încheieri de restituire la rejudecare în instanța de apel la faza de primire a cererii de repunere în termen.

În motivarea recursului a invocat că concluzia instanței de apel este nemotivată și contravine normelor Codului administrativ.

A notat că art. 232 alin. (1) din Codul administrativ nu indică că termenul de contestare cu apel de 30 zile începe a curge de la data publicării pe site-ul instanței judecătorești. Această concluzie eronată a dus la o soluție greșită, prin care a concluzionat că termenul de contestare de 30 de zile a expirat la 21 august 2020. Momentul pronunțării este legat de faptul dacă dispozitivul hotărârii este adus la cunoștința părții interesate când este prezentă nemijlocit în ședința de judecată sau când i s-a eliberat dispozitivul hotărârii contra semnătură, sau când prin avizul poștal se confirmă recepționarea, sau prin poșta electronică.

A menționat că concluzia instanței de apel precum că reclamantul trebuia să cunoască despre dispozitivul hotărârii din 20 iulie 2020 până la plecarea sa din 5 august 2020 peste hotarele țării și să depună apel preliminar, este vădit neîntemeiată și tendențioasă, or, instanța inferioară impune niște obligații reclamantului care nu sunt prevăzute de lege.

A specificat că în cazul în care termenul de 30 de zile începe a curge din data plasării pe site-ul instanței de judecată, atunci termenul limită ar fi 22 august 2020. Însă, instanța de apel conchide că reclamantul a trebuit timp de 10 de zile să conteste hotărârea cu apel preliminar, ceea ce este o îngrădire a drepturilor legale ale reclamantului.

A relatat că în perioada 30 iulie 2020 – 5 septembrie 2020 când reclamantul a fost în concediu peste hotare și în carantină, instanța de apel a concluzionat că a expirat termenul de contestare de 30 de zile. Astfel, 22 de zile din cele 30 de zile nu a fost posibil de folosit pentru contestare din motive întemeiate.

A mai invocat că instanța de apel a conchis nemotivat că odată ce avizul poștal s-a restituit judecății ca nereclamat la 13 august 2020, rezultă că din această dată reclamantul a trebuit să cunoască despre dispozitivul hotărârii pronunțate. Concluzia dată este neîntemeiată și contrară legii, deoarece fizic reclamantul nu avea posibilitatea să recepționeze orice corespondență expediată în adresa acestuia, în perioada când nu se afla în țară.

A susținut că un act de recunoaștere a notificării, semnat de către reclamant, la materialele cauzei lipsește, iar în cazul refuzului de a recepționa notificarea, ar fi posibil de egalat cu o înștiințare sub semnătură despre actul judecătoresc, în modul prevăzut de art. 102 din Codul administrativ.

A afirmat că refuzul în repunerea în termen duce la încălcarea principiului accesului la justiție al reclamantului și încălcarea art. 6 CEDO, adică, pronunțarea unei încheieri judecătorești cu încălcarea drepturilor fundamentale duce la anularea acestei încheieri.

A relevat că instanța de apel la 2 decembrie 2020 a examinat cererea de repunere în termen fără citarea legală a apelantului, în lipsa părților procesului, apelantul fiind privat de dreptul la apărare, confirmat prin mandatul avocatului, anexat la cererea de repunere în termen, respectiv și împuternicirile acordate de a participa la ședințe, a prezenta probe, a contesta hotărârile (încheierile), deciziile instanțelor de judecată, or, nici apelantul și nici avocatul său nu au fost înștiințați legal despre data ședinței de judecare a cererii de repunere în termen.

În conformitate cu art. 242 din Codul administrativ, recursul împotriva încheierii judecătorești se depune motivat la instanța de judecată care a emis încheierea contestată în termen de 15 zile de la notificarea încheierii judecătorești, dacă legea nu stabilește un termen mai mic.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat încheierea contestată la data de 2 decembrie 2020, fiind notificată recurentului Ghenadie Eremciuc la data de 13 ianuarie 2021, fapt ce se confirmă prin avizul de recepție/livrare, anexat la actele cauzei (f.d.128).

Astfel, recursul depus de Ghenadie Eremciuc, reprezentat de avocatul Angela Procopciuc, la data de 14 ianuarie 2021, prin intermediul oficiului poștal, este în termen.

În conformitate cu art. 243 alin. (2) din Codul administrativ, instanța competentă soluționează recursul împotriva încheierilor judecătorești fără ședință de judecată.

Studiind materialele dosarului, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul urmează a fi respins din următoarele motive.

Conform art. 243 alin. (1) lit. b) din Codul administrativ, examinând recursul împotriva încheierii judecătorești, instanța adoptă una dintre următoarele decizii: respinge recursul.

Din materialele cauzei rezultă, că prin hotărârea din 20 iulie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani a fost respinsă ca neîntemeiată acțiunea depusă de către Ghenadie Eremciuc (f.d.88).

La 17 septembrie 2020 Ghenadie Eremciuc, reprezentat de avocatul Angela Procopciuc, prin intermediul oficiului poștal a depus cerere de apel nemotivată împotriva hotărârii instanței de fond, solicitând casarea hotărârii primei instanțe, cu emiterea unei noi hotărâri de admitere a acțiunii. Totodată, prin cererea de apel înaintată s-a solicitat repunerea în termenul de declarare a apelului (f.d.92).

La data de 4 noiembrie 2020 Ghenadie Eremciuc, reprezentat de avocatul Angela Procopciuc a depus cerere suplimentară privind repunerea în termenul de apel (f.d.104-105).

Prin încheierea din 2 decembrie 2020 a Curții de Apel Chișinău a fost respinsă cererea privind repunerea în termenul de depunere a apelului și s-a declarat inadmisibil apelul depus de avocatul Angela Procopciuc, în interesele Ghenadie Eremciuc împotriva hotărârii din 20 iulie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul

Râșcani, din motivul că a fost depus după expirarea termenului prevăzut de lege (f.d.119-122).

În conformitate cu art. 236 alin. (1) și (2) lit. d) din Codul administrativ, instanța de apel examinează din oficiu admisibilitatea apelului. Dacă este inadmisibil, apelul se declară ca atare printr-o încheiere susceptibilă de recurs. Apelul se declară inadmisibil în special când apelul a fost depus după expirarea termenului prevăzut la art. 232 alin. (1).

În conformitate cu prevederile art. 232 alin. (1) din Codul administrativ apelul se depune la instanța de judecată care a emis hotărârea contestată în termen de 30 de zile de la pronunțarea dispozitivului hotărârii, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Instanța de judecată care a emis hotărârea contestată transmite neîntârziat apelul împreună cu dosarul judiciar, după motivarea hotărârii, instanței de apel.

Prin prisma normei enunțate, Colegiul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ relevă că dispozitivul hotărârii instanței de fond a fost pronunțat public la 20 iulie 2020 (f.d.88).

Conform prevederilor art. 195 din Codul administrativ, procedura acțiunii în contencios administrativ se desfășoară conform prevederilor prezentului cod. Suplimentar se aplică corespunzător prevederile Codului de procedura civilă, cu excepția art. 169–171.

În acest context, instanța de recurs relevă că conform art. 110 din Codul de procedură civilă, termen de procedură este intervalul, stabilit de lege sau de judecată (judecător), în interiorul căruia instanța (judecătorul), participanții la proces și alte persoane legate de activitatea instanței trebuie să îndeplinească anumite acte de procedură ori să încheie un ansamblu de acte.

Totodată, conform art. 111 alin. (3) din același cod, termenul de procedură stabilit în ani, luni sau zile începe să curgă în ziua imediat următoare datei calendaristice stabilite, datei comunicării actului de procedură sau producerii evenimentului ori momentului care a condiționat începutul lui.

Astfel, termenul de depunere a apelului a început să curgă de la data de 21 iulie 2020, ziua imediat următoare datei pronunțării dispozitivului hotărârii contestate și a expirat la data de 19 august 2020.

Însă, cererea de apel împotriva hotărârii primei instanțe din 20 iulie 2020, a fost depusă de Ghenadie Eremciuc, reprezentat de avocatul Angela Procopciuc, prin intermediul oficiului poștal, la data de 17 septembrie 2020, adică peste termenul de 30 de zile prevăzut de lege.

Prin urmare, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție constată că apelul a fost depus de către Ghenadie Eremciuc, reprezentat de avocatul Angela Procopciuc împotriva hotărârii primei instanțe, după expirarea termenului stabilit de lege.

Conform art. 237 alin. (1) și alin. (2) din Codul administrativ, prevederile art. 65 alin. (1)–(3) și (5) se aplică corespunzător pentru repunerea în termenul de apel și în termenul de prezentare a motivării apelului. Încheierea instanței de apel prin care este respinsă cererea de repunere în termenul de apel sau în termenul de prezentare a motivării apelului poate fi contestată cu recurs. Încheierea instanței de apel prin care

s-a făcut repunerea în termenul de apel sau în termenul de prezentare a motivării apelului poate fi contestată doar odată cu fondul.

În temeiul art. 65 alin. (1) și alin. (2) Cod administrativ, dacă o persoană, din motive independente de voința ei, nu a putut respecta un termen legal, atunci, la cerere, ea poate fi repusă în termen. Culpă unui reprezentant legal sau împuternicit se atribuie reprezentatului. Cererea de repunere în termen se depune în termen de 15 zile de la înlăturarea impedimentului. La cerere se anexează probele care confirmă faptele pe care aceasta se întemeiază și, suplimentar, se recuperează acțiunile omise.

Ghenadie Eremciuc, reprezentat de avocatul Angela Procopciuc a solicitat repunerea în termenul de apel, invocând că omiterea termenului se datorează faptului că în acea perioadă se afla peste hotarele țării, iar la revenire a stat în carantină.

Instanța de recurs reține că fiind neîntemeiate argumentele recurentului invocate în susținerea cerinței privind repunerea în termenul de apel, or, carantina nu constituie un motiv de imposibilitate de a depune apelul preliminar, iar, ultimul a dispus de un termen suficient pentru a întreprinde toate măsurile necesare în vederea depunerii apelului în termen.

Deși, în corespundere cu art. 24 alin. (1) și (2) din Codul administrativ, participanții la procedura administrativă și procedura de contencios administrativ trebuie să își exercite drepturile și să își îndeplinească obligațiile cu bună-credință, fără a încălca drepturile procesuale ale altor participanți. Participantul care își exercită drepturile procesuale în mod abuziv și nu își îndeplinește obligațiile procesuale cu bunăcredință răspunde potrivit legii pentru prejudiciile materiale și morale cauzate.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție notează că nu poate fi reținută nici alegația recurentului precum că instanța de judecată nu a întreprins măsurile necesare pentru a asigura recepționarea dispozitivului hotărârii.

Deoarece, instanța de fond a expediat în adresa recurentului copia dispozitivului hotărârii, însă a fost returnat instanței cu mențiunea „nereclamat” (f.d.90-91).

La acest capitol instanța de recurs reține, că conform pct. 2 din Regulile privind prestarea serviciilor poștale, aprobate prin hotărârea Guvernului nr. 1457 din 30 decembrie 2016, prin noțiunea de trimitere „nereclamată” se înțelege trimitere poștală, care nu a fost distribuită (predată) destinatarului din cauza nesolicitării sau refuzului de recepționare a acesteia.

Astfel, se atestă că apelantul/recurentul Ghenadie Eremciuc nu a solicitat ridicarea de la oficiul poștal a plicului cu copia dispozitivului hotărârii din 20 iulie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani, care a fost expediată de către instanța de fond la adresa de domiciliu, indicată de apelantul/recurentul Ghenadie Eremciuc în cererea de chemare în judecată și anume: mun. Bălți, sat. Elisaveta.

Mai mult, instanța de recurs atestă că potrivit site-ului oficial al instanțelor judecătorești www.instante.justice.md, dispozitivul hotărârii în prezenta speță a fost publicată la data de 22 iulie 2020, astfel devenind accesibilă tuturor participanților la proces, considerându-se a fi notificată acestora, inclusiv și apelantului Ghenadie Eremciuc.

În ceea ce privește plasarea hotărârilor judecătorești pe pagina web menționată supra, urmează a fi precizat că această modalitate este prevăzută expres în punctele 7-

8 din Regulamentul privind modul de publicare a hotărârilor judecătorești pe portalul național al instanțelor de judecată și pe pagina web a Curții Supreme de Justiție, aprobat prin Hotărârea nr. 658/30 din 10 octombrie 2017 a Consiliului Superior al Magistraturii.

Conform acestor prevederi, scopul existenței portalului național al instanțelor de judecată îl constituie susținerea unui mediu informațional virtual și accesibil pentru cetățeni. Informațiile publicate pe portalul național al instanțelor de judecată includ lista cauzelor fixate pentru judecare, hotărârile instanței de judecată, citațiile în fața instanței și alte informații relevante pentru justițiabili.

Punctul 17 din același Regulament stipulează, că hotărârile judecătorești, pronunțate de judecătorii și de curțile de apel, sunt transferate din Programul Integrat de Gestionare a Dosarelor pe portalul unic al instanțelor de judecată, în regim real.

În lumina celor expuse, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție conchide că argumentele recurentului invocate referitor la omiterea termenului de contestare a hotărârii instanței de fond nu pot fi reținute, deoarece acestea sunt declarative.

Instanța de recurs remarcă că folosirea cu buna-credință a drepturilor procedurale, prezumă că partea este obligată la interval rezonabil de timp să manifeste diligență și să respecte termenele prevăzute de lege.

În această ordine de idei, este cert că recurentul a demonstrat o neglijență a drepturilor sale procedurale și contrar prevederilor legale, nu a depus diligența necesară în vederea exercitării căii de atac în termen.

Deci, recurentul Ghenadie Eremciuc a fost în cunoștință de cauză despre existența prezentului litigiu și examinarea lui, prin urmare, trebuia să întreprindă toate măsurile necesare, după cum sugerează și jurisprudența CEDO (cauza Bodi versus Republica Moldova, nr. 7516/10 din 18 iunie 2019), de a se interesa despre desfășurarea litigiului (propriei cereri de chemare în judecată) și de a proteja drepturile sale de acces la instanță fapt, însă, ignorat de acesta, ce a generat omiterea termenului de declarare a apelului.

Astfel, Ghenadie Eremciuc prin lege era obligat să respecte termenul de contestare cu apel de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, condiție ce nu se atestă în prezenta speță.

De altfel, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ reține că în cazul acceptării unui apel tardiv se va încălca principiul securității raporturilor juridice, garantat de articolul și preambulul Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, ceea ce este inadmisibil.

În această ordine de idei, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ amintește că art. 6 § 1 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului îi garantează fiecărei persoane dreptul de a sesiza o instanță cu orice contestație referitoare la drepturile și obligațiile sale cu caracter civil. Instanța europeană a relatat însă, în practica sa constantă, că „dreptul la o instanță” nu este absolut.

În această privință, Curtea Europeană, în mai multe cauze de acest gen, nu exclude niciodată ipoteza că interesele unei bune administrări a justiției pot să justifice impunerea unui termen de exercitare a căii de atac (cauza Bacev contra Fosta Republică Yugoslavă a Macedoniei, Kemp contra Luxembourg, Diaz Ochoa contra Spaniei), în carte înalta Curte a arătat, că termenul fixat de legea internă este o restricție ce guvernează accesul la justiție.

În astfel de circumstanțe, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ respinge argumentele formulate în recurs, deoarece acestea sunt doar declarative și sunt lipsite de suport legal.

Din considerentele menționate și având în vedere faptul că încheierea instanței de apel este întemeiată și legală, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul și a menține încheierea contestată.

În conformitate cu art. 243 alin. (1) lit. b), art. 258 alin. (3) din Codul administrativ, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e :

Se respinge recursul depus de către Ghenadie Eremciuc, reprezentat de avocatul Angela Procopciuc și se menține încheierea din 2 decembrie 2020 a Curții de Apel Chișinău.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecătorul

Tamara Chișca-Doneva

judecătorii

Victor Burduh

Nicolae Craiu